

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä 27.08.2024
alueellinen jätehuoltolautakunta (2021 - 2025)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Lausunto Kangasalan Saarenmaan osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta TRE:3469/10.02.03/2024

Lisätietoja päätöksestä

Johdon assistentti Katri Naulo, puh. 040 801 6003, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Valmistelijan yhteystiedot

Yleiskaavapäällikkö Pia Hastio, puh. 040 801 6917, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Kangasalan kaupungille annetaan asiassa oheinen lausunto.

Perustelut

Kangasalan kaupunki on pyytänyt lausuntoa Saarenmaan osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 28.8.2024 mennessä.
Lausuntopyyntö 26.6.2024, KLA/80/53.01/2019.

Tampereen kaupungin hallintosäännön 35 §:n mukaan apulaispormestari päättää johtamiensa lautakuntien osalta lausunnon antamisesta muissa kuin muutoksenhakuun liittyvissä asioissa tai lainsäädännön mukaan viranomaiselle kuuluvissa lupa- ja valvonta-asioissa.

Lausunnot

Kangasalan kaupunki on käynnistänyt uudelleen Saarenmaan osayleiskaavan, yleiskaava nro 36, laatimisen. Keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa alueelle Tampereen seudun 2-kehän, uuden kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisen yritysalueen sekä seudun kaupunkirakennetta täydentävän asumisen alueen sijoittuminen.

Suunnittelualue sijaitsee Kangasalan ja Tampereen rajalla, Pitkäjärven ja Kaukajärven eteläpuolisella alueella Tampereen Hervannan, Ruskon ja Annalan jatkeena. Kangasalan keskustaan on matkaa noin 8 kilometriä. Tampereen Hervantaan on matkaa noin 3 kilometriä. Suunnittelualue on pääosin talousmetsää. Kaava-alueen reunamilla on pienialaisia peltoalueita. Saarenmaantien varrella sekä Murron alueella on paikoin kylämäistä asutusta sekä haja-asutusta. Lisäksi on yksittäisiä pienteollisuushalleja. Aluetta halkoo 440kV:n voimalinja, jonka rinnalle on suunniteltu kulkemaan seudullinen kehä2-liikenneväylä. Koillisessa kaava-alue rajautuu Lentolaan ja valtatie 12:een, johon suunniteltu 2-kehätie yhdistyy. Kaava-alueen pinta-ala on noin 12 km².

Osayleiskaava-alue on sama kuin Kangasalan kaupunginvaltuuston 13.6.2022 hyväksymässä Saarenmaan osayleiskaavassa. Hämeenlinnan hallinto-oikeus kumosi päätöksellään 18.12.2023 valtuuston hyväksymispäätöksen sillä perusteella, että osayleiskaavaan oli tehty merkityksellisiä muutoksia ehdotusvaiheen nähtävilläolon jälkeen, jotka

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä 27.08.2024
alueellinen jätehuoltolautakunta (2021 - 2025)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

olisivat edellyttäneet kaavaehdotuksen asettamista uudelleen nähtäville ennen kaavan hyväksymistä.

Lausunto:

Tampereen kaupunki pitää hyvänä, että kaavatyötä kaupunkiseudun elinkeinoalueiden riittävyden varmistamiseksi on tekeillä ja että Saarenmaan kaavoitusta on tehty maakuntakaavan edellyttämällä tavalla yhteistyössä Tampereen kaupungin kanssa. Osayleiskaavatyön kohteena oleva alue rajautuu Tampereen kaupungin kaakkosiin kaupunginosiin Kaukajärven, Ruskon ja Lintyhytin alueilla, joille kaavan toteuttaminen tulee aiheuttamaan merkittäviä maankäyttöisiä ja liikenteellisiä vaikutuksia, joita Tampereen kaupunki on aikaisemman Saarenmaan osayleiskaavan luonnos- ja ehdotusvaiheiden lausunnoissa tuonut esille ja joita suunnittelussa tulisi yhteistyössä ratkaista.

Maankäyttö ja alueen toteuttaminen:

Saarenmaa toteutuu ensisijaisesti elinkeinoalueena mikä edesauttaa muualla kaupunkiseudulla eheytyvän yhdyskuntarakenteen tavoitetta lisäämällä toimitila-alueiden saatavuutta. Kaikki uusi asuntorakentaminen tulisi rajata kaavassa toteutettavaksi sen jälkeen tai kun alueelle voidaan toteuttaa tehokas joukkoliikenne.

Tampereen yleiskaavassa on virkistysyhteysmerkintä Tampereen puolella maankaatopaikan ja kuntarajan välissä. Virkistysyhteyden läheisyyttä ei ole huomioitu aiemmassa osayleiskaavassa, jossa T-merkintä oli tuotu kuntarajaan kiinni. Saarenmaan osayleiskaavan 2017 luontoselvityksessä tuo kohta on Kangasalan puolella rajaa merkitty merkittäväksi ekologiseksi yhteydeksi alueella, joten yhteyden huomiointi palvelisi sekä luontoarvoa että virkistysyhteyksiä yhdistämällä Hervantajärven retkeilyreitit Kaarinanpolkuun. Kaavaprosessin aikana tulee jatkaa yhteistyötä kaupunkien viherverkon ja virkistysyhteyksien jatkuvuuden turvaamiseksi ja kehittämiseksi.

Liikenne:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan liikenneselvityksiä ei ole tarkoitus enää tehdä. Autoliikenteen määrä ja suuntautuminen ovat Tampereen kannalta merkityksellinen asia. Jos kaavaratkaisu poikkeaa merkittävästi aikaisemman kaavavaiheen ratkaisusta (katuverkko, maankäytön laatu ja volyymi), tulisi liikenneselvitys päivittää ja osoittaa edelleen autoliikenteen suuntautuminen tavoitteiden mukaisesti 2-kehälle.

Saarenmaan toteuttamisen tulee perustua alusta alkaen 2-kehän toteutukseen koko Rusko-Lentola välillä ja henkilöautoliikennettä ei tule ohjata Tampereen Juvankadulle ja Kauhakorvenkadulle. Myös Saarenmaan joukkoliikenneratkaisun tulee pohjautua ennen kaikkea 2-kehään välillä Rusko-Lentola ja alueen tulee kytkeytyä joukkoliikenteen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

näkökulmasta ennen kaikkia Lentolaan, josta mahdollistetaan pääsy vaihdollisesti oman kunnan, Tampereen koilliseen aluekeskuksen sekä Kaukajärven suuntaan. 2-kehä avaa myös mahdollisuuksia kehittää yhteyksiä Saarenmaan suunnalta Hervantaan ja sitä kautta Tampereen kaakkoiseen aluekeskukseen, joukkoliikenteen monipuoliseen solmukohteeseen. Osa Saarenmaan alueesta voi kytkeytyä Juvankadun joukkoliikennepalveluun, mutta pääpaino joukkoliikenteen järjestämisessä Saarenmaan kaava-alueella, tulee painottaa 2-kehään ja sen kautta kulkevaan joukkoliikennepalveluun.

Tarkemmassa suunnittelussa on huomioitava hyvät kevyen liikenteen yhteydet Saarenmaan uusilta alueilta 2-kehälle ja sen pysäkeille. Lisäksi Saarenmaan alueelta on tunnistettava myös kävely-yhteyksien kehittäminen Juvankadun-Saarenmaantien-Kauhakorvenkadun suuntaan.

Vesistöt:

Osayleiskaavan lounaisosa kuuluu Houkanojan valuma-alueeseen. Houkanoja muuttuu Tampereen keskustaajamassa Vihiojaksi, josta vedet päätyvät lopulta Pyhäjärven Vihilahteen. Osayleiskaava-alueen pohjoisosassa muodostuvia hulevesiä johtuu pienehköltä osin myös pääosin Tampereen kaupungin alueella sijaitsevaan Kaukajärveen. Vesienhoitolakien mukaisessa ekologisen tilan luokittelussa Kaukajärven tila on luokiteltu hyväksi mutta Houkanojan-Vihiojan tilaa ei ole määriteltä. Houkanoja-Vihioja osa Tampereen hulevesiverkostoa ja uomassa on myös paikoin monipuolisia luontoarvoja. Kaukajärvi on vesiluonnoltaan monipuolinen pohjavesivaikutteinen järvi, joka veden hitaan vaihtuvuuden takia on herkkä valuma-alueen muutoksille. Geologian tutkimuskeskuksen kallioperäaineistojen mukaan kaava-alueen pohjoisosassa sijaitsee mustaliuskeviiva, mikä voi aiheuttaa riskin happamille ja metalli- ja sulfaattipitoisille hulevesipäästöille. Edellä mainituista syistä kaavatyössä tulee kiinnittää erityistä huomiota vesistövaikutusten asianmukaiseen arviointiin ja ehkäisyyn sekä hulevesien määrälliseen ja laadulliseen hallintaan.

Luonto:

Huomioitavaa on, että edellisten luontoselvitysten jälkeen luonnonsuojelulaki on päivittynyt. Luontoselvityksien päivitystarpeita tulisi arvioida sekä luonnon ja lajiston luontaiseen kehittymiseen ja liikkumiseen liittyvien seikkojen, että päivittyneen lainsäädännön perusteella. Lisäksi on tarpeen huomioida, että Tampereen maankaatopaikan läheisyydessä on tehty havaintoja viitasammakosta 2023 (laji.fi). Myös Kangasalan puolelta on tehty yksittäinen viitasammakkohavainto 2020. Viitasammakoihin liittyviä selvitystarpeita on syytä arvioida uusien havaintojen perusteella.

Ekologisten yhteyksien osalta kuntarajalla tulisi huomioida maakuntakaavan lisäksi myös Tampereen kantakaupungin yleiskaavan

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä 27.08.2024
alueellinen jätehuoltolautakunta (2021 - 2025)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

merkinnät, siten että kuntarajan molemmin puolin huomioidaan riittävän leveät ekologiset yhteydet sekä itä-länsi-suuntaisesti että myös pohjois-etelä-suuntaisesti. Rakentamisen väliin jääville viheralueille kohdistuu myös virkistyspaineita retkeilyreittien muodossa. Ekologisten yhteyksien on oltava riittävän leveitä, jotta virkistyskäyttö on luontoarvoja häiritsemättä yhteensovittavissa näille reiteille.

Muut huomiot:

Tampereen kaupungin rajalla on Ruskonperän maankaatopaikka, jolla on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikössä on vireillä Tampereen kaupungin ympäristölupahakemus maan vastaanottoalueen ympäristöluvan muuttamiseksi. Muutosta haetaan täyttöalueen laajentamiseksi noin 1,65 hehtaarilla ja täyttötilavuuden kasvattamiseksi noin 137 000 m³:llä. Hakemuksen mukainen maanvastaanottoalueen laajennus sijoittuu nykyisen täyttöalueen lounaisosaan, ja täyttöaika on noin 5–6 vuotta. Tämän jälkeen laajennusalueen päällä rakennettavalla kentällä otetaan vastaan ja käsitellään rikotuksella, murskaamalla, seulonnalla ja haketuksella maa- ja kiviaineksia, multaa, betonia, tiiltä ja asfalttia, hiekkoitussepeleitä, sadevesikaivojen hiekkaa sekä kantoja ja risuja. Kierrätystoiminnat ovat mukana jo nyt toistaiseksi voimassa olevassa ympäristölupapäätöksessä, mutta vastaanotettaviin jätteisiin haetaan täsmennystä. Vanhan maanvastaanottoalueen päällä jatketaan lumenkaatopaikan toimintaa.

Tiedoksi

kirjaamo(a)kangasala.fi, Mikko Nurminen, Jukka Lindfors, Elina Karppinen, Pia Hastio, Ari Vandell, Mika Periviita, Pekka Salmi, Timo Antikainen

Allekirjoitus

Apulaispormestari Ilkka Porttikivi

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä 27.08.2024
alueellinen jätehuoltolautakunta (2021 - 2025)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§ 24

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaista huomautusta tai huomion kiinnittämistä (Varhaiskasvatuslaki 63 § 2 mom.)